

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

hæc duo non sunt formaliter eadem entitas.

DICENDUM EST III. *Objectum voluntatis ut sic, est ratio volibilis. Communis ad malum & bonum.*

PROBATUR I. Quia unaquæque potentia, diversa objecta attingens, pro objecto Attributionis unum aliquid habet, & ita ratio colorati, est ratio una ad quam attendit visiva Ergo, & voluntas, debet habere objectum tale attributionis, sed hoc non aliud est, quam volibile, quod enim aliud? Ergo.

PROBATUR II. Quia tam de actibus prosecutionis verum est dicere versantur circa volibile prosecutionis, quam de actibus detestationis quod versantur circa volibile detestationis. Ergo ratio volibilis, est ratio Communis utrique quam rationem cum nulla alia potentia sibi appropriet, appropriabit voluntas & cum non possit appropriare tanquam aliquid particulare est specificum, appropriabit tanquam rationem Communem.

PROBATUR III. Actus omnes conveniunt in hoc, quod sint volitivi ut quo, Ergo & objecta conveniunt in hoc quod sint volibilia ut quod, debet enim esse, proportio inter actus & objecta; Quod si objecta conveniunt in hoc, quod sint volibilia, hinc sic Urgetur in quo conveniunt omnia objecta alicujus potentia, illud ipsum in quo conveniunt, est objectum illius potentia, quod probat Inductio & requirit unitas potentia, Ergo cum objecta voluntatis omnia conveniant in ratione volibilis, volibile illud erit objectum.

Tamen ut volibile dicatur esse objectum voluntatis, non debet accipi, prout opponitur nolibili, aliis actus nolendi, qui sunt per modum fugæ excluderentur à voluntate, illorumque objecta, sed debet accipi tanquam quid commune ad utrumque sicut & voluntas sit quid Commune etiam ad noluntatem. Quo item sensu ipsum volibile debeat accipi, ut ostendatur, quod sit objectum voluntatis, dictum supra, ubi de objecto Intellectus.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur objectiones.

Contra Conclusionem primam.

OBJICITUR I. Inter actus intellectus, dissensus, quin sit assensus, Ergo neque potest esse fuga, quin sit prosecutio, adeoque nec potest esse odium, quin sit formaliter amor. Minor probatur, quia negare v.gr. quod Petrus non sit rationalis, est asserere, quod sit rationalis.

RESPONDETUR. Si omnis propositio negativa est formaliter affirmativa, cujus usus erit, divisio in propositionem affirmativam & negativam. Item poterit ex tribus negativis universalibus recte fieri Conclusio, quia etiam recte infertur ex tribus affirmativis universalibus. Probatio hoc solum evincit, dissensum esse virtuali-

ter & implicitè assensum, sed non formaliter & explicitè.

INSTABIS I. Ille qui negat hominem esse lapidem, negationem illam non negat sed affirmat. Ergo ille actus, non est merè dissensus, sed etiam assensus. Ergo & actus detestationis non solum est detestatio, sed etiam prosecutio.

RESPONDETUR. Negationem illam nec affirmari nec negari, quia illa negatio non est objectum, sed ratio versandi circa objectum, sola autem objecta sunt, quæ affirmantur vel negantur. Deinde quamvis hoc sensu concedatur, actum negandi, esse actum affirmandi, quod negatio illa non negetur; Sed non hoc sensu, quasi circa ipsum objectum, de quo procedit negatio, non possit versari intellectus negando, quin simul versetur circa oppositum illi objectum affirmando. Quod autem in actu negativo non negetur negatio, hoc inde est quia si negaretur negatio, hoc ipso non jam negatio sed affirmatio esset; duæ enim negativæ faciunt unam affirmativam. Poterit autem saluari quod actus negativus, sit actus negativus, quantumvis nihil affirmet de opposito.

INSTABIS II. Actus honestatur ex objecto Ergo ut sit actus bonus, debet habere pro objecto bonum. Ergo etiam ut actus detestationis sit honestus, debet habere pro objecto bonum.

RESPONDETUR. Si ut sonat accipiat Antecedens falsum est, quia probaret odium DEI esse bonum, versatur enim circa DEUM bonum, ut ergo verum sit Antecedens, hunc sensum facit. Actus honestatur ex objecto, si fiat secundum merita objecti, sed hoc etiam detestationis actus habet, quia versatur circa objectum quod est malum, secundum merita objecti, hoc est fugiendo illud. Vel certe actus honestari ex objecto verum tantum est, de actibus prosecutionis non verò de actibus fugæ.

OBJICIT II. Recetior Suarez, Finis est id cuius gratia aliquid fit, sed voluntas non fugit à malo amore ipsius, sed amore boni contrarii, Ergo ab hoc & non à malo finalisatur.

RESPONDETUR. Ly cuius gratia, non debet sumi pro amore sed pro merito, ita ut sensus sit: Finis est, cuius merito, vel quo movetur sit aliquid, quo casu, etiam malum, erit id, cuius merito, elicitur actus detestationis.

Porro dum malum & bonum movet, conveniunt in hoc: quia utrumque est ratio motiva, conveniunt in hoc, quia finis, respectu sui in executione ponendi, non habet effectum distinctum realiter, non enim distinguitur finis intentione, à seipso in executione. Sed in hoc disconveniunt: quia dum movet finis, qui est bonum, ad media, media illa producant aliquid reale, nempe illud, quod erat ratio motiva & finalisativa, jam autem media, ad quæ conformiter ad suam conditionem, malum laudabiliter movet, non producant malum, sed impediunt ne ponatur, & ita detestatio impedit, ne ponatur malum.

INSTA-

INSTABIS. Actiones specificantur à Termino ad quem, sed in actu fugæ Terminus à quo est malum, Terminus ad quem, est bonum. Ergo à bono specificabitur fuga.

RESPONDETUR. Imprimis, quod tantum actiones prosecutionis, specificentur à Termino ad Quem. Deinde actiones specificantur à termino ad quem, si sit & supponatur esse Terminus ad quem, sed nego in omni actu fugæ, esse Terminus ad quem, ipsum bonum. Dico ulterius, per actus fugæ formaliter recedi à Termino à Quo, non accedi autem formaliter sed non nisi æquivalenter ad Terminus ad quem, & quamvis non possit in progressu materiali (ut dictum etiam supra) recedi à termino à quo, nisi accedatur formaliter ad terminum ad quem, potest tamen recedi intentionaliter à malo, & non accedi formaliter ad bonum. Ratio quia hoc ipso quod recedatur materialiter, non potest non accedi aliquo & ubicunque sistas, est Terminus ad quem, consequenter sisti poterit in actu fugæ, quæ sistentia, non sit sistentia in bono, tanquam in Termino ad quem.

INSTAT Idem. Dissensus intellectus, non est propter falsum sed à falso, Ergo & fuga voluntatis, non est propter malum sed à malo.

RESPONDETUR. Dissensum Intellectus, non solum esse à falso, sed etiam propter falsum, quia ratio motiva dissensus, est id, quod est reddibile, tanquam ratio dissentendi; potest autem pro ratione dissentendi reddi, quia objectum est falsum, adeoque falsitas, esse ratio motiva, propter quam dissentiat.

OBJICITUR III. ex Amico Tomo Tertio. Disputatione quarta, sectione prima, Nequit voluntas detestari malum, nisi cognitum, & disconveniens proprio supposito; Ergo nequit malum fugere, nisi mota à bono, cui malum adversatur.

RESPONDETUR. Negando imprimis Antecedens: Nam DEUS dignus est amore propter se solum, & non propter Convenientiam adamantem. Rursus quantumvis homo nihil cogitet, malum sibi esse, ulcerosum fieri, tamen ex conspectu ulceris, concipit horrorem. Ergo fieri potest, ut exeat in actum fugæ, non attendendo, quod carere illo ulcere, sit conveniens supposito. Deinde non tenet etiam Consequentia, quia in presenti non quaeritur: an possit voluntas detestari malum, non attendendo ad bonum, quod habeat rationem finis Cui, sed de bono, quod habeat rationem Finis Qui; Jam autem Antecedens, procedit de Fine Cui, Consequens de Fine Qui.

INSTAT I. Idem. Ab illo objecto movetur principalis potentia, ad quod principalis ordinatur, sed principalis, ordinatur ad bonum. Ergo principalis ab illo movetur.

RESPONDETUR. Si Ly principalis supponat pro nobiliori, cõceditur hæc principalitas bono

in ordine ad actus. Si autem Ly principalis supponat pro adæquato, negatur hæc principalitas bono, & sicut in Physica principale objectum hoc est dignissimum, est homo, non tamen omnes actus Physicæ referuntur ad notitiam hominis, ita nec referentur omnes actus ad bonum relatione formali & explicita.

INSTAT II. Idem. Nulla potentia operari potest nisi mota à proprio suo specificativo at proprium specificativum voluntatis est bonum, ut commune fert Axioma. Ratioque est quia voluntas est quidam appetitus, omnis autem appetitus specificatur ab aliquo bono, quod bonum respectu voluntatis est bonum suppositi.

RESPONDETUR. Negando minorem ob dicta supra. Quod attinet ad axioma illud procedit de bono, quod semper directe vel in directe attingatur, sed non de bono quod debeat semper directe attingi in omni actu voluntatis.

INSTAT III. Idem. Malum cum sit contrarium & destructivum boni, non potest specificare potentiam, quia hæc non specificatur ab oppositis & sic visiva non specificatur, nisi à visibili, ab eoque solo nõ nisi mota procedit in actum.

RESPONDETUR. Quia malum est destructivum boni, sed non est destructivum potentie, hinc si aliunde non impediatur, potest specificare potentiam; Et licet potentia ab oppositis specificari non possit si illa non conveniant in ratione Communi; objecti illius potentie, ut non conveniunt visibile & non visibile intra Potentiam visivam; possunt tamen opposita specificare potentiam, si conveniant in eadem ratione objecti communi, ut conveniunt assensus & dissensus. Quando autem dicitur omnes actiones esse propter finem, cumque solum bonum sit finis, propter hoc ipsum omnes actiones voluntatis esse propter bonum, id etiam non convincit, nam omnes actiones esse propter finem, hunc sensum facit: quod scilicet nulla media adhibeantur, nisi propter motum, quo finis movet; hinc etiam ad hunc finem qui est fugere malum, adhibentur media non nisi amore finis, qui est, fugere malum, sed non habet hunc sensum: quali nulla sit actio, quæ formaliter non intendat ponere id à parte rei, à quo movetur. Unde poterunt actus detestationis moveri à malo, nec tamen intendere positionem illius mali, à parte rei.

Mastrius disputatione septima, numero nonagesimo quinto putat esse probabile, quod objectum voluntatis, sint ens in sua latitudine sumptum. *Hinc*

OBJICIT IV. Appetitiva debet adæquari in objectis, sphaera, suo cognitivo. Ergo cum objectum intellectus sit ens, etiam objectum voluntatis, erit ens.

RESPONDETUR. Debet appetitiva adæquari in objectis, sphaera, modo sibi proportionato, vestita, sed non debet adæquari, quali formale est.

lius non deberet esse distinctum à formali noscitiva, aliàs neque esset distinctio noscitiva & appetitiva.

OBJICIT QUINTO. Idem voluntas est perfectior intellectu, Ergo non debet coarctari ad minorem, sphaeram objectivam, eique tribui imperfectius objectū, quod fieret, si poneretur objectum adequatum intellectus, Ens, Entis autem passio, voluntatis esset objectum, nempe bonum.

RESPONDETUR. Imprimis non esse certum, quod voluntas sit perfectior intellectu; hoc cōcesso, negabit communis sententia, ipsum ens. Sub ratione entis esse objectum Intellectus sed sub ratione veri, si autem voluntas est perfectior, dicetur etiam bonum esse perfectius attributum præ vero; & quantumvis diceretur objectum intellectus esse ens, voluntatis bonum, si modo meliori versetur voluntas, quam intellectus circa suum objectum, ratione modi versandi melioris, melior erit volitiva. Et sicut visio beata, quæ versatur circa Deum, melior est quam Metaphysica quæ versatur circa ens qua ens. Quia visio, versans circa restrictum objectum, aliunde id supplet, ita & suppleret voluntas. Quod autem dicit Maffrius, sufficere ut Ens objectum voluntatis, sit bonum virtualiter & fundamentaliter, id non convincit; quia formali etiam proprio, distingui debet à formali proprio intellectus, sicut & ipsa potentia habent suum formale aliud.

Punctum Difficultatis 3.

An malum quàm malum, itemque indifferens, possit prosequi voluntas?

DICENDUM EST I. *Malum quàm malum, si ulterius ratione boni vestiatur, posse terminare actum prosecutionis.* Probatum quia potest aliquis mortem apprehendere tanquam malum, & ideo quia mala est, velle illam inimico. Quod autem illo casu velit malum quàm malum, hoc inde probatur. Ille vult malum quàm malum, qui vult malum sub motivo detestationis, sed volens mortem inimico, vult id motivo detestationis, tam terminatè ad objectum malum, quod nisi detestaretur, sed potius prosequeretur, non vellet inimico, quam motivo detestationis, terminatè ad inimicum, quem nisi odisset, hoc illi malum non appetiisset. Ergo debet tunc moveri à malo, quàm malum est. Quod autem ulterius illud malum quàm malum vestiatur ratione boni. Ratio est, Quia nisi hoc apprehenderet tanquam bonum ut inimicus illo malo affligatur, noller illud optare eadem, prosequique optando. Idem videre est cum ex duobus malis minus eligitur, tum enim minus malum vestitur ratione boni. Item

cum aliquis se vult occidere sub prætextu boni v. gr. vitandi tædii, quod habet in vivendo.

DICENDUM II. *Malum quàm malum, non vestitur ulla ratione boni, non posse terminare actum prosecutionis.* Est Conclusio Communis, sed inquirenda ratio illius efficax.

RATIO I. est Oviedi. Quia Intellectus non potest assentiri falso. Ergo nec voluntas prosequi malum.

RESPONDERI POSSET, hanc probationem fore bonam si adferret utrique potentia fundamentum commune. Posset etiam negari consequentia, eo quod malum, possit extrahi ad objectum prosecutionis sub formalitate boni, non enim discernit voluntas, an hoc sit apprens bonum, sed hoc pertinet ad intellectum; cum tamen intellectus non possit sibi ipsi extrahere objectum falsum, ut sciens illud esse apprens verum, nihilominus assentiat, proponatque illud ut verum, quamvis sciat illud esse falsum. Jam autem voluntas movetur malo, quod tamen scitur apparenter tantum esse bonum, cumque intellectus sit potentia necessaria, voluntas autem potentia libera, restabit querere, cur hac Libertate sua uti non possit ad volendum malum quàm tale?

RATIO II. Eiusdem est. Quia nemo potest affectu odii prosequi Personam, si in illa indignitatem non reperit, ob quam illam personam oderit.

RESPONDETUR. Quod hæc ratio petat principium, de hoc enim ipso queritur, cur odisse non possit aliquis, talem personam.

RATIO III. Ex Amico. Voluntas est appetitus naturæ rationalis, ad expectanda ea, quæ sunt naturæ propria convenientia, & repudienda ea, quæ sunt disconvenientia. At malum est naturæ propria disconveniens. Majorem probat. Quid non potest exigere natura. Potentiam, quæ inclinet ad destructionem sui.

RESPONDETUR. Demus quod malum quàm malum est, non possit appetere voluntas suæ naturæ, sed cur simpliciter, sine respectu ad naturam suam, sed per respectum ad naturam alienam, amare malum non poterit. Rursus is qui se occidit ex malitia, vult sui occisionem, voluntate, quæ inclinet ad destructionem sui. Ergo ex hoc principio, quia non potest dari voluntas, quæ inclinet ad destructionem sui, urgeri non potest, quod dari non possit mali quàm mali prosecutioni.

RATIO IV. Ex Pontio est. Quia voluntas non potest amare indifferens quàm indifferens. Ergo multo magis non poterit amare malum quàm malum. Nam indifferens non habet per quod impediatur amorem, ut impedit malum.

RESPONDERI POTEST. Negando Antecedens ipsumque illud indigere Probatione. *Hinc aliter*

PROBATUR CONCLUSIO. Quia experimur
† (S) 22